

29.11.2021

Asia/11

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 899

Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) 5.8.2021 antamaa ja päivityksin täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.12.2021-9.1.2022 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Opetushallitus	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään oppilaitosten tilojen turvallisesta käytöstä perusopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen antaman suosituksen tarkoitus on tukea kouluja toteuttamaan koulunkäynti koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistuneiden joukko mahdollisimman pieneksi. Toimintaa suunniteltaessa on tärkeää sovittaa yhteen lapsen etu ja oikeudet ja tartuntatautien torjunnan periaatteet. Helsingissä tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden ai-

kana. Päätös koskee lähtökohtaisesti kaikkea Helsingissä annettavaa perusopetusta. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan koske esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1 - 3 vuosiluokkien oppilaita, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä. Kaupunginhallitus teki lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen päätöstä perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 5.8.2021 antama suositus koskee silti myös varhaiskasvatusta ja esiopetusta ja niiden tilankäyttöä, mutta mahdollisuutta ja tarvetta etäyhteisöjen hyödyntämisen ja läsnäolon yhdistelmämalliin ei toiminnan luonteen vuoksi ole.

Säädösperusta

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautiin vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautiin vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautiin ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautiin torjunnasta vastaava toimielin voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Perusopetuslain (682/1998) 29 § mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Nyt tehtävällä päätöksellä tilo-

jen turvallisesta käytöstä turvataan lasten oikeutta turvalliseen opetusympäristöön.

Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Ensimmäinen perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, tuli voimaan 1.8.2020 (521/2020) ja se oli voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun. Vastaavan sisältöinen väliaikainen muutos (1191/2020), joka oli voimassa 31.7.2021 saakka, tuli voimaan 1.1.2021. Lukuvuotta 2021-2022 koskeva laki (687/2021) on voimassa 1.8.-31.7.2022. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian aikanakin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi (HE 93/2021 vp s. 9).

Perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen ensimmäisen kerran johtaneen hallituksen esityksen (HE 86/2020 vp) mukaan mikäli opetuksen järjestämisessä ei pystyttäisi noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käyttämisestä tai opetustilat suljettaisiin osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla, voitaisiin opetuksessa siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin (HE 86/2020 vp, s. 16-17). Kevätlukukaudella 2021 voimassa olleen perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 218/2020 vp) mukaan ehdotetun pykälän 1 momentti vastaa nykyisin voimassa olevaa. Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentissa ehdotetaan, että opetuksen järjestäjä voisi siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos tartuntatautilain mukainen tartuntatautiviranomainen antaisi tartuntatautilain 58 §:n nojalla päätöksen opetukseen käytettävien tilojen sulkemisesta osittain tai kokonaan, tai jos opetuksessa ei voitaisi noudattaa päätökselle mahdollisesti asetettuja ehtoja. Edelleen hallituksen esityksen mukaan turvallisuuden arvioinnissa ja lähiopetuksen järjestämisen käytännön suunnittelussa noudatettaisiin tartuntatautilain mukaisesti päätöksiin mahdollisesti sisältyviä edellytyksiä opetukseen käytettävien tilojen käyttämisestä. Myös kevätlukukaudella 2021 voimassa ollut pykälää koskevassa sivistysvaliokunnan mietinnössä (SiVM 16/2020 vp) todetaan, että poikkeuksellisia opetusjärjestelyjen soveltamisen edellytyksiä ei nyt ehdoteta muutettavaksi tältä osin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa

perusopetuksessa lukuvuoden 2021— 2022 ajaksi. (HE 93/2021 vp s. 9). Muussa julkaistussa lainvalmisteluaineistossa ei ole esitetty tästä poikkeavia kantoja. Tartuntatautilain 58 § soveltuu siis sanamuodostaan huolimatta kokonaan tai osittain sulkemista koskevan päätöksen lisäksi myös päätöksiin, joilla annetaan velvoittavia ohjeita tai määräyksiä pykälän tarkoittamien tilojen käytöstä.

Edellytyksenä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiselle on lisäksi se, että se on välttämätöntä. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään lain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Epidemiologinen arviointi

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman Covid-19 -taudin pandemiaksi 11.3.2020.

Euroopassa ilmaantuvuus on tällä hetkellä suurinta Sloveniassa, Itävallassa, Kroatiassa, Slovakiassa ja Tsekissä. Myös Venäjällä tartuntoja todetaan runsaasti. Virossa tartuntoja on paljon, mutta uusien rajoitusten tultua voimaan käyrät ovat kääntyneet laskuun.

Suomessa koronaviruksen neljäs aalto alkoi kesäkuussa 2021. Tartunnat kääntyivät laskuun rajoitusten lisäämisen jälkeen, mutta kääntyivät uuteen nousuun syyskuun puolivälin jälkeen. Sairaalahoitoa tarvitsevien määrä on syyskuun aikana kohonnut huolestuttavaksi. Sairaalahoitoa tarvitsevat ennen kaikkea rokottamattomat aikuiset, riski sairautaan joutumiselle on rokottamattomalla 19-kertainen verrattuna kaksi rokotusta saaneisiin. Nuorilla koronan taudinkuva on yleensä lievä, lapsilla usein oireeton. Koronan pitkäaikaisoireita (long covid) nähdään myös nuorilla, mutta niiden esiintyvyydestä ei muuntuvassa epidemiatilanteessa ole varmoja tietoja.

Varmistettuja tautitapauksia on 174 823 eli Suomen väestöstä 3,2 % on testatusti sairastanut koronan. Sairastaneiden todellinen määrä on suurempi. Ensimmäisen rokoteannoksen on saanut 86 % suomalaisista 12 v täyttäneistä suomalaisista, toisenkin 81 %. Kolmatta rokotusannosta suositellaan kaikille 60 vuotta täyttäneille, laitoksissa ja hoivakodeissa asuville, riskiryhmille ja yli 6 kk sitten lyhyellä aikavälillä kaksi rokotusta saaneille (poislukien alle 30-vuotiaat miehet).

Koronavirus muuntuu jatkuvasti, ja uudet muunnokset ovat olleet edeltäjäänsä tarttuvampia ja yleistyneet nopeasti. Tällä hetkellä vallalla on deltavirus. Yksi rokoteannos ei riitä suojaamaan tartunnalta, mutta vakava taudinkuva on yhdenkin rokotteen saaneilla epätodennäköinen. Uutta delta plus –muunnosta on todettu muutamia tapauksia.

Päivitetty kansallinen Covid-19-testaus- ja jäljitysstrategia julkaistiin 14.9.2021. Strategian tavoitteena on tunnistaa tartunnalle altistuneet rokottamattomat henkilöt mahdollisimman varhain ja keskittyä tilanteisiin, joissa on laaja leviämiskäsi. Testaus kohdistuu jatkossa ensisijaisesti virukselle altistuneiden, rokottamattomien oireisten sekä rokottamisen jälkeenkin vakavalle koronavirusinfektioon alttiiden henkilöiden testaamiseen.

THL:n päivitettyt lapsia koskevat ohjeet julkaistiin 20.9.2021. Oireettomia lapsia ei suositeta testattavaksi. Kontaktien lisääntyttä yhteiskunnassa ovat muut, koronan kanssa samankaltaisia oireita aiheuttavat infektiot lisääntyneet, ja lasten oireilun syynä on nyt todennäköisemmin joku muu virus kuin korona. Alle 12-vuotiaan lapsen lieviä virusinfektion oireita voi seurata kotona ilman testaamista. Kouluun tai varhaiskasvatukseen ei tule mennä, ennen kuin lapsen oireet ovat merkittävästi helpottaneet.

Koronatestausta lapselle suositellaan THL:n ohjeissa, jos oireisen lapsen tiedetään altistuneen koronalle tai hänen lähipiirissään on henkilöitä, joiden immuunisuoja koronaa vastaan on puutteellinen, tai jos lääkäri katsoo testin olevan lapsen sairauden vuoksi tarpeen. Altistuneen oireettoman lapsen voi viedä testiin karanteeniajan lyhentämiseksi.

Helsingin kaupungin alueen tilanne

Helsingissä on havaittu epidemia-aikana 42 982 koronatapausta, 24,6 % Suomen Covid-19 - tapauksista. Helsingin ilmaantuvuus on 340 /100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana. Melko tasaisen lokakuun jälkeen ilmaantuvuus kääntyi marraskuussa uuteen nousuun, ja käyrä on edelleen nouseva. Koronaepidemia on nyt rokottamattomien epidemia, 12 vuotta täyttäneiden täysin rokottamattomien helsinkiläisten ilmaantuvuus on 876 /100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana eli viisinkertainen verrattuna kaksi rokotusta saaneisiin. Viikolla 46 todettiin 28 % kaikista tapauksista alle 12-vuotiailla, joista ei vielä yhtään ole rokotettu. Viikkojen 33 – 46 aikana on todettu korona 2832:lla 0 – 12-vuotiaalla lapsella, yhteensä kuusi lasta on ollut sairaalahoidossa, heistä vain yksi kouluikäinen. Sairaalahoitoa tarvitsevat ennen kaikkea rokottamattomat aikuiset.

Koronavirustestien näytteenotto toimii hyvin, testiin pääsee viiveettä. Eristyssoitoissa on tilanteen ruuhkautumisen vuoksi usean päivän viive.

Jäljityksissä asetetaan etusijalle tilanteet, joissa on vakavan sairauden tai runsaan leviämisen vaara.

Rokotukset jatkuvat Helsingissä. Yläkouluikäisten 12-15-vuotiaista 77 % on saanut ensimmäisen rokoteannoksen ja 67 % toisen. Rokotusten teho näkyi heti, kun kahden viikon kuluttua ensimmäisten annosten saamisesta sairastuneiden yläkouluikäisten määrä laski ja on pysynyt matalana. Koko yli 12-vuotiaiden ryhmästä 81 % on saanut kaksi rokoteannosta. Yli 80-vuotiaista 26 % on saanut kolmannen annoksen. Alle 40 –vuotiaiden rokotuskattavuus on kaikissa ikäryhmissä alle 80 %.

OKM ja THL julkaisivat 12.10.2021 päivityn suosituksen koronan leviämisen estämiseksi. Suosituksessa korostetaan väljyyden, porrastamisen ja etäisyyksien merkitystä.

Helsingin alueen koulujen tilanne

Helsingissä on noin 54 700 peruskoululaista ja 15 000 lukiolaista.

Syksyllä 2021 koronaepidemia on rokotuskattavuuden noustessa muuttunut rokottamattomien epidemiaksi. Alle 12-vuotiaat ovat kaikki rokottamattomia. Ilmaantuvuus nousi syyslukukauden alettua kaksinkertaiseksi väestöosuuteen nähden ja on pysynyt korkeana, viikolla 45 yli kolmannes uusista koronatauksista todettiin päiväkotijä ja alakouluikäisillä lapsilla. Yläkoululaisten tartunnat hupenivat syyskuun alussa ensimmäisen rokotusannoksen vaikutuksen alettua. Alakouluikäisten ilmaantuvuus nousi syyslomien jälkeen tasolle 700/100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana ja viikolla 45 uuteen ennätykseen 1300/100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana. Päiväkotikäisten ilmaantuvuus on ollut matalampi, 200 - 400/100 000 asukasta/14 vuorokauden aikana, kuvastaen vähäisempää liikkuvuutta ja kontakteja kodin ja päiväkodin ulkopuolella.

Lapset saavat useimmin tartunnan kotoaan tai kaveripiiristä. Koululaisien parissa todetaan jatkotartuntoja, joskin niiden erottaminen koulun jälkeen tapahtuneista tartunnoista on mahdotonta. Koululaiset ovat useimmiten ystäviä koulukavereidensa kanssa ja tapaavat heitä myös vapaa-aikanaan.

Tarkasteltaessa tarkemmin kouluja, joissa tapauksia on ollut erityisen paljon, havaittiin että ne eivät olleet peräisin yksittäisestä lähteestä, vaan usea lapsi oli saanut tartunnan koulun ulkopuolelta. Nämä erilliset tapaukset olivat johtaneet yksittäisiin jatkotartuntoihin tai joskus, niin sanotun superlevittäjän ollessa kyseessä, kymmeneenkin jatkotartuntaan samassa ryhmässä tai luokalla. Ympäröivä epideeminen tilanne heijastuu kouluihin, ja tartuntoja ilmenee silloin usealla luokalla samaan

aikaan. Päiväkodeissa erityisen tartuttava on oireinen päiväkodin työntekijä.

Muuten terveiden lasten vähäoireisten ja oireettomien infektioiden perusteellinen jäljittäminen on resurssien väärinkäyttöä. Kun kouluissa ilmenee koronatapauksia, tiedotetaan mahdollisimman ripeästi altistumisen mahdollisuudesta ja ohjataan perheet tarkkailemaan oireita.

Tiedottaminen kouluissa ja päiväkodeissa on hoidettu Epidemiologisen toiminnan ja rehtoreiden ja päiväkodin johtajien yhteistyönä. Syyslukukauden alun jälkeen on lähetetty noin 2300 tiedotetta.

Etäopetus epidemian hillitsemisen keinona

Yksittäisiä koko luokan karanteeneja lukuun ottamatta syyslukukauden aikana ei ole tarvittu etäopetusta epidemian hillitsemisen keinona. THL:n päivitettyjen ohjeiden mukaisesti koulu ja varhaiskasvatus katsotaan pienen riskin altistumiseksi, ja karanteeniin asetetaan vain todelliset lähikontaktit. Koko luokan tai ryhmän karanteenille on tarvetta vain poikkeustapauksessa. Puolentoista vuoden tiukan jäljittämisen jälkeen muutos aiheuttaa hämmennystä vanhemmissa, varsinkin kun lapsilla koronaa todetaan paljon.

Jos lapset tapaisivat toisiaan vain kahdessa, perheen ja luokan muodostamassa kuplassa, pystyttäisiin lapsiryhmien välillä tapahtuvia tartuntoja rajaamaan. Koulu on järjestynyt yhteisö, jossa voidaan noudattaa hygieniää ja rajoitustoimia. Paljon suurempi riski tarttumiseen on lasten leikkiessä vapaasti keskenään. Lapsiryhmät eri luokista ja eri kouluista sekoittuvat aamuparkeissa ja iltapäivätoiminnassa, harrastuksissa, kerhoissa, kuoroissa, kyläillessä ja juhlissa. Rajojen avauduttua perheet tekevät myös ulkomaanmatkoja. Yksi lapsi voi hyvin olla yhteydessä yli 50 henkilöön arjessaan. Yksittäinen lapsi ei ole kovin tartuttava, mutta verkostoissa tartunnat leviävät lastenkin kesken.

Korona ei häviä yhteiskunnastamme, vaan jää kiertämään. Sitä ylläpitävät ennen kaikkea rokottamattomat aikuiset, mutta myös rokotetut voivat saada tartunnan ja tartuttaa eteenpäin, vaikka paljon harvemmin. Jokainen henkilö kohtaa koronan jossain vaiheessa. Lasten rokotuksia pohdittaessa on punnittava, hyötyykö lapsi itse rokotuksesta, kun infektio aiheuttaisi vain lievät oireet. Toistaiseksi lapset sairastuvat koronaan silloin tällöin, mutta sitä ei voi oireiden perusteella erottaa muista hengitystieinfektioista.

Koulujen siirtäminen etäopetukseen on yksinomaaisena toimenpiteenä absurdi ja lapsille vahingollinen. Sitä harkittaessa on ensin vähennettävä kaikkia muita kohtaamisia yhteiskunnassamme, sekä aikuisten, perheiden että lapsiryhmien välillä.

Suosittelvat toimenpiteet epidemian rajaamiseksi kouluissa

Oleskeleminen pitkiä aikoja sisätiloissa ilman turvavälejä on koronan tarttumiselle otollinen tilanne. Turvavälien pitäminen, käsihygienian tehostaminen, maskin käyttö sekä kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat olleet hyviä keinoja tapausmäärien pitämisessä maltillisina. Yhteiskunnan avauduttua tänä syksynä on varotoimenpiteitä purettu, mutta tapausmäärien lisääntyttä on syytä uudelleen korostaa.

Kouluissa tulisi välttää lapsiryhmien sekoittumista. Yhteistunteja eri luokkien ja koulujen kesken tulisi välttää ja isoja yhteistilaisuuksia ei tulisi järjestää. Välitunnit ja ruokailut järjestetään porrastetusti, etäisyyksien pitämiseen ja käsihygieniaan kiinnitetään huomiota. Pulpetit tulisi sijoittaa niin, että oppilaat eivät istu kasvokkain. Luokkahuoneiden tuuletusta tulisi parantaa.

Iltapäiväkerhojen ja aamuparkkien toiminta tulisi järjestää pääsääntöisesti ulkona, ruokailut nopeasti sisällä porrastaen ja vain oman luokan kesken. Eri koulujen oppilaille toimintaa järjestävien iltapäiväkerhojen tilapäinen sulkeminen olisi myös mahdollinen keino rajoittaa verkostoja, mikäli perheillä on mahdollisuus järjestää lasten iltapäivät jotenkin muuten kontakteja lisäämättä.

OKM:n 12.10.2021 ohjeen mukaan yleinen kansallinen maskisuositus ei ole tarpeen, ja Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän arvioon perusteella yleinen maskisuositus poistettiin 25.10.2021. Aikuinen on tehokas tartuttaja, ja paluuta yleiseen maskisuositukseen on syytä harkita. Edelleenkin maskia on suositeltavaa käyttää, jos henkilöllä ei ole täyttä suojaa koronaa vastaan.

On erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni kouluissa työskentelevä aikuinen ja 12 v täyttänyt nuori olisi saanut täydellisen rokotussuojan. Korona ei ole poistumassa, vaan jokainen rokottamaton tulee sen kohtaamaan. Rokotuskattavuuden parantuessa yhteiskuntaa vapautetaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 5.8.2021 antaman suosituksen tarkoituksena on tukea kouluja ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle.

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö Helsingissä

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siir-

ryttäessä lähiovetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiovetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin joudutaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaa nyt tehtävä päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voidaan tehdyn suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelevat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiovetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiovetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestetään 4-5 -luokkalaisille lähiovetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelevat oppilaiden lukujärjestyksen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiovetusjaksoilla.

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisessä opetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen suunnitellaan koulu- ja toimipistekohtaisesti. Suunnittelussa otetaan huomioon miten suosituksen mukaisia toimenpiteitä voidaan noudattaa ja mistä syystä poikkeukselliset opetusjärjestelyt toteutetaan edellä mainittuja pääperiaatteita noudattamalla järjestelyt koulukohtaisesti räätälöiden. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen osalta laaditaan koulukohtaiset taulukot, joista ilmenee luokat, jotka ovat kunakin viikon jaksena etäopetuksessa. Alustavien tarkastelujen perusteella 88 suomenkielisestä koulusta 7 erityiskoulua ja 21 koulua olisi kokonaan lähiovetuksessa ja 14 ruotsinkielisestä koulusta yksi on kokonaan lähiovetuksessa. Muissa kouluissa opiskeltaisiin yhdistelmämallin mukaisesti. Päätös poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä on voimassa enintään kuukauden ajan, mutta poikkeusjärjestelyjen tarpeellisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättää mahdollisesta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä yhteistyössä epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumoaa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

Yksityisille sopimuskouluille ja valtion kouluille on varattu hallintolain 34 §:n mukainen mahdollisuus lausua mielipiteensä koskien valmistelussa

olevaa Helsingin kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n mukaista päätöstä oppilaitosten tilojen käyttämisestä ja siihen liittyvästä perusopetuksen poikkeusjärjestelyiden mahdollistamisesta edellistä päätöstä valmisteltaessa. Kuulemiskirjeet on lähetettiin 11.9.2020 ja määräaikaan 18.9.2020 mennessä saatiin saatu yksi vastaus. Tässä vastauksessa todetaan, että kaupunginhallituksen päätös on tarpeellinen tai tarkemmin ottaen välttämätön turvallisen opetuksen järjestämiseksi tartuntatautialtistuksen tai -karanteenin kohdistuessa koulun henkilöstöön tai oppilaisiin.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b kohdan mukaan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä. Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Jotta mahdollinen päätös poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä voitaisiin perustaa aina uusimman tilannetietoon, joudutaan päätös todennäköisesti tekemään kiireellisellä aikataululla. Päätöksenteon mahdollinen viivästyminen saattaisi aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, minkä vuoksi viivytyksettömän käsittelyn takaamiseksi on tarkoituksenmukaista siirtää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtämisestä päättäminen opetuksen järjestäjälle. Myös Espoon ja Vantaan kaupunginhallituksissa on tehty vastaavat päätökset.

Kaupunginhallitus päätti lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen kertaa poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisesta. Edellisen kerran kaupunginhallitus on päättänyt asiasta 9.8.2021 § 558 ajalle 10.8.-9.9.2021, 6.9.2021 § 608 ajalle 10.9.-9.10.2021, 4.10.2021 § 723 ajalle 10.10.-9.11.2021 ja 8.11.2021 § 825 ajalle 10.11.- 9.12.2021. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimialajohtaja on vuoden 2020-2021 aikana päättänyt poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä 15 kertaa.

Päätös on valmisteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012

29.11.2021

timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Etelä-Suomen aluehallintovi- rasto	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Helsingin ja uudenmaan sai- raanhoitopiiri	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Opetushallitus	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia

29.11.2021

Asia/11

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
Palvelukeskus

Päätöshistoria

- Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 825
- Kaupunginhallitus 04.10.2021 § 723
- Kaupunginhallitus 06.09.2021 § 608
- Kaupunginhallitus 09.08.2021 § 558
- Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 336
- Kaupunginhallitus 29.03.2021 § 226
- Kaupunginhallitus 01.03.2021 § 142
- Kaupunginhallitus 01.02.2021 § 85
- Kaupunginhallitus 04.01.2021 § 2
- Kaupunginhallitus 07.12.2020 § 855
- Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 760
- Kaupunginhallitus 05.10.2020 § 627
- Kaupunginhallitus 31.08.2020 § 495
- Kaupunginhallitus 10.08.2020 § 411

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566